

NOVI DATUM POČETKA SUĐENJA TEJLORU

Author: IWPR

Dugoočekivani sudski proces protiv Čarlsa Tejlora počće u junu.

Suđenje bivšem liberijskom predsedniku, Čarlsu Tejloru (Charles Taylor), trebalo bi da počne ovog leta – saopšteno je prošle sedmice na statusnoj konferenciji održanoj pred Međunarodnim krivičnim sudom (MKS).

Datum je odredio sudija pri Specijalnom sudu za Sijera Leone, koji podržavaju Ujedinjene nacije. Odbrana je tvrdila kako joj planovi da se suđenje održi u aprilu ne ostavljaju dovoljno vremena za pripremu vlastitog dokaznog postupka.

Suđenje Tejloru – koji je optužen za zločine protiv čovečnosti počinjene tokom građanskog rata u Sijera Leoneu – počće 4. juna u Hagu. On se tereti za ubijanje, sakaćenje i seksualno nasilje izvršeno nad hiljadama žrtava, kao i regrutovanje i angažovanje dece-vojnika.

Optužbe protiv Tejlora proističu iz njegovog navodnog naoružavanja i obučavanja pobunjenika u Sijera Leoneu tokom poznih godina pobune koja je počela 1991.

Tejlor se tereti da je prodavao dijamante i kupovao oružje za pobunjenike iz Revolucionarnog Ujedinjenog Fronta (RUF), koji su bili poznati po tome što su civilima odsecali ruke i noge tokom rata koji je trajao jednu deceniju.

Tejlorova optužnica odnosi se na zločine koji su navodno počinjeni u periodu od novembra 1996. do januara 2002.

Optužnica „pokriva čitavu skalu najstrašnijih stvari koje ljudska bića jedna drugima mogu učiniti“, rekao je nakon ovosedmičnog saslušanja tužilac Stiven Rep (Stephen Rapp).

Desetine hiljada ljudi poginulo je u međusobno povezanim sukobima u Sijera Leoneu i Liberiji.

Ukoliko bude osuđen, Tejlor može biti kažnjen doživotnom robijom.

On je uhapšen u Nigeriji, marta prošle godine, da bi u Holandiju bio prebačen u junu, i to iz bezbednosnih razloga.

Početak njegovog suđenja bio je prvobitno planiran za 2. april, ali je taj datum promenjen na zahtev Tejlorovog tima odbrane, koji je rekao kako mu je neophodno i dodatno vreme za pripremu slučaja.

Tejlorov advokat Karim Kan (Karim Khan) objasnio je sudu da njegov tim, s obzirom na obim dokaznog materijala, ne bi bio spreman za početak suđenja u aprilu.

Tejlor se nije pojavio u haškoj sudnici zbog toga što se navodno leći od problema sa leđima.

Iako se ostala suđenja pred Specijalnim sudom za Sijera Leone održavaju u prestonici te zemlje, Fritaunu, proces protiv Tejlora će se odvijati u MKS-u, u Hagu. Tužiocima su izjavili da je odluka da se proces premesti u Hag rezultat pregovora čiji je cilj bilo očuvanju mira u Sijera Leoneu i regionu u celini.

Odluku su podržali UN i ključni akteri iz regiona, uključujući i liberijsku predsednicu Elen Džonson-Serlif (Ellen Johnson-Sirleaf).

Obraćajući se novinarima neposredno nakon saopštavanja datuma početka suđenja, Rep je rekao kako – mada je sam sudski proces prebačen u Holandiju – „Specijalni sud za Sijera Leone, i isključivo Specijalni sud, nadležan za ovo suđenje“.

Dodao je i da će „ovo suđenje biti izvedeno prevashodno u ime, i u korist, naroda Sijera Leonea“.

Kada je reč o zabrinutosti da će to što se Tejloru sudi u Hagu sprečiti da ljudi u Sijera Leoneu vide kako se sprovodi pravda, tužilac je naglasio kako je glavni cilj sveobuhvatnog sudskog programa podrške upravo rešavanje tog problema.

„Prošle godine je održano 780 sastanaka na čitavoj teritoriji [Siera Leonea], kako bi se javnost obavestila o radu suda“, rekao je on, dodajući da se čini sve kako bi se ljudima iz Sijera Leonea obezbedio transparentan pristup suđenju.

„Svi slučajevi u Specijalnom sudu se izlažu, raspravljaju i presuđuju u njihovo ime, i to neće promeniti ni silne milje koje Hag razdvajaju od Fritauna.“

Prema Repovim rečima, suđenje Tejloru će trajati otprilike 12 do 18 meseci, što je mnogo manje od brojnih drugih UN-ovih suđenja optuženima za ratne zločine .

Rep je izjavio i da će njegov tužiteljski tim „predočiti najkoncizniju moguću verziju slučaja“, oslanjajući se na dokaze sa mesta zločina i svedočenja koja su se već desila pred drugim tribunalima.

Priznao je i da postoje neke poteškoće, kao što je logistika neophodna da bi svedoci prevalili 10,000 kilometara u oba pravca kako bi svedočili u Hagu, te staranje o njihovoj bezbednosti nakon povratka.

Specijalni sud je osnovan 16. januara 1996., sporazumom između vlade Sijera Leonea i UN-a, a nadležan je za suđenje „onima koji su najodgovorniji“ za ratne zločine i zločine protiv zajednice koji su u toj zemlji počinjeni nakon 30. novembra 1996. Za sada je pred tim sudom optuženo 11 osoba.

Za razliku od preostala dva suda koja uživaju podršku UN-a, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSR) – koje finansiraju države-članice UN-a – Specijalni sud za Sijera Leone se u potpunosti oslanja na dobrovoljne priloge.

Rep je izjavio kako je uveren da će sud prikupiti 33 miliona dolara koji su mu neophodni za ovogodišnji rad, te kako je u pitanju „jedan model međunarodne pravde koji je u službi ne samo veoma važnih pravnih principa, nego i samih ljudi iz regiona“.

Merdijana Sadović je voditeljica programa za Haški tribunal IWPR-a.

Location: Balkans

Topic: Courtside

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/novi-datum-po%C4%8Detka-su%C4%91enja-tejloru>